

Pomhaj Bóh!

Sy-li spěwał,
Pilne dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócn
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spar měrny
Cerstwość da.

Njech ty spěwaš
Swérnje dželaš,
Wśedne dny;
Džení pak swjaty
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebes mana
Njech ci khmana
Ziwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew će. F.

Sserbske njedželske kopjeno

w Budyschinje

2. novembra 1930

Bauzen

Samołwity redaktor farać Wyrzecz w Nożeczizach. — Czisłacz a nakkad Smolerjez Inicjaticezne a knihańje, sap. dr. s wobm. rul. w Budyschinje
Wulhadża lóždu żobotu a placzi schwörzczlénje 108 ilońch pjenjeſtow

20. njedžela po živjatej Trojizy.

Gal. 6, 7—10: Njemolcze ho, Bóh ho njeda sa změch měcž. Psjetož schtož cžlowjet byje, to budže won tež žnjecž. Schtož na žwoje cželo byje, budže wot cžela ſkaženje žnjecž. Schtož pał na ducha byje, budže wot ducha wěczne žiwjenje žnjecž. Njedaječe nam pał pschi našim dobrym žiwjenju wustacž; psjetož we žwojim cžažu budžemy tež žnjecž bjes pshestacž. Tohodla dokež nětk cžaž mam, cžiňm dobrotu na wšchitlich ludžoch, najwjažy pał nad tymi, kij našćeje wery žu.

Najrjeńsche dny nětk jaſhle žu,
Sso ſyma pſhibližuje,
Psches prösdne pola, psches holu
Wetr hižo wótry duje;
Se ſhtomow liſcze ſpaduje,
A róże, kwětki požlednje
Nětk wjadnu kaž wósha trawa;
Hkóž ptacžkow wotmjełknýl ho je,
Do zuſobu žu cžahnyše,
Hdzej Bóh jim žiwnoſcz dawa. (Kěrl. 577, 1.)

Lěto žu kónzej bliži, kražnoſcz Božej stwórby wotebéra, pola žu wuprōsdnjene; žně pał žu domojlkowane, a te žu to najwažniſche, džak ſa prózu cžlowjefkeje ruki a ſa wšcho žwérne dželo. Tež cžlowjefka žiwjenje po cžažu wotebéra, jeho strowoſcz, mož a rjanoſcz ho minje. Tež w twojim žiwjenju pschinježl abo hacž je rola twojeje wutroby puſta wostala a žnadž jenož njerjad pschinježla. Schtož cžlowjet byje, budže won tež žnjecž. Kóžde cžlowjefke žiwjenje ma potajkim tež

žwoje žně. A to je khotne wobkedybowanie ſa naž wšchitlich. To je porjad wot Boha ſameho poſtajeny. Njech ſebi nichčo njemylili, ſo móže won njeħloſtaný rolu žwojeje dusche ſa-njerodžicž.

Niemolcze ho, Bóh ho njeda ſa změch měcž!

1. Schtož na žwoje cželo byje, budže wot cžela ſkaženje žnjecž.
2. Schtož pał na ducha byje, budže wot ducha žnjecž wěczne žiwjenje.

1. Kak tola w cžlowjefku žiwjenju tež žně doſrawja! A te žu cžiſcze ſa tym, ſchto je cžlowjef wužnywał. Bjeshóžni a njewěrjazy cžinja, jako býchu wšchitke wěžy dopósnali, jako njebý žadyn Bóh nad žwětom kniežiſt a woni njebýchu nikomu ſamolwicži býli. W lohkomyſlnocži ſu wot wery wótzow wotpadnyli a nětko cžinja, ſchtož jich cželo a jich cželne lóſchty a jich ſebicžiwa wola jím pſchikaža. Wonii ſami cžuja jako bohojo a cžinja ſebi ſamemu žwoje ſalonje, a ūjke! S nimi móže zyłe cžlowjeftwo roſpadnycž a ſ nimi je kóždy ſebi ſamemu najbližihi a druheho pſchescžeha abo na jeho ſchodus ſo wobohacži a žiwjenje wužiwa. Ale Bóh tón knies woſtanje tola, a woni jeho hněwej njemóža cžetnycž, woni jich namaka, ſnaje a widži a ſ nimi wotlicži a jich žurowje ſhloſta. Njemolcze ho, Bóh ho njeda ſa změch měcž. Wonii jich pſchewostaji jich roſkorje, hidže a ſebicžiwoſcz, ſo woni widža, hdzej ſe žwojimi ſamžnymi ſalonjemi pſchinidu. Tak je zyłe pohanstwo naſtało: Wonii ſu wot Boha wotpadnyli a ſebi ſami žwoje ūjne cžinili, a ūk źměſchni ſu ſo ſ tym ſčinili: hanibne ſkutki ſu ſa prawdu a cžescz wobhladowali a ſ nimi ſo ūjli. A nowocžažne pohanstwo ſkoro

runje tak bludži: njewerjazn ſebi ſami ſwoj porjad živjenja a ſwoje taſnje cžinja, a tak hubjene a njedožahaze ſu te husto! S nimi ſměja njeſbožo, njeporadženje a roſacze.

Schtóž njeweru a njepožluſtnoſćz na rolu ſwojeje duſche ſyje, budže Boži hněw a roſpadanje ſwojeho duſchineho živjenja žnecž. Na ſwoje cželo ſyje kóždy, liž ſo cželnej woli pſchewostaja. Pod cželom ſyj. Pawoła roſumi wſchě nječiſte, njepožciwe a ſebicziwe žadoſcze, kotrež ſe ſachodneho cžela wukhadžeja, abo to ſkoczaſe w cžlowjeku. Schtóž netko tutym ſebicziwym a njepožciwym žadoſczam ſo pſchewostaji abo w nich ſwoje ſpokojenje a wjeſele pyta abo na nje ſwoj cžaſ a ſwoje pjenesyň ſadža, tón na ſwoje cželo ſyje. Na ſwoje cželo ſyje paſ młodženž, liž nanej a macžeri njepožlucha, ale na bludnych abo ſakasanych pucžach thodži, ſwoje młodé lěta wužiwa w cželných žadoſczach a w njepožciwym živjenju.

Na ſwoje cželo ſyje tež tón cžlowjet, liž ſwoje wjeſele we wobžranſtwje a wopilſtwje pyta. Njemolcze ſo, Bóh ſo nje- da ſa ſměch měcz: Schtóž na ſwoje cželo ſyje, budže wot cžela ſkaženje žnecž. Jeſo cželo pod tajkim ſahadženjom ſahe hinje, jeho ſtrouſcze ſo podrywa; wſchelake žalostne khorocze móže na ſo ſejahnyč. Jeſo duſcha paſ ſo proſdni a traſcha, a jeho ſwědomje jeho kaſa. Schto potom ma wot tajkeho živjenja? Khorocž, njemér a wobſkoržby, roſtoru je ſwójbnymi a hanbu pſched ludžimi. Na ſwoje cželo tež ſyje ta młodá holza, kotrež w pñcharſtwje a w roſpróſhenjach a w proſdných ſawjeſzelenjach ſwoj cžaſ a ſwoje pjenesyň pſcheczinja, wona njebudže pſchihotowana na mandželſtwo a na dželo a ſtarocze živjenja. Na cželo ſyje paſ tež tón muž, liž po proſdnej cžesczi laſomny jenož hori ſa nahladnoſczu pſched ſwětom, ſa bohatſtwom a ſa tražnoſcžu ſwěta, jenož ſa wſhem ſwontownym poſracžowanjom cžlowjetwa, jenož ſa wuſonjenjom wſchědneho cželneho džela, a njeſnaje žane duſhowne živjenje. Na ſwoje cželo ſyje tež ta žona, kotrež pod domjazgmi a ſwójbnymi ſtaroczem ſapomni to jene, ſchtóž je nuſne a tak tež ſanjecha duſhowne ſvožo ſwojich džecži. Płód toho wſchego budže ſnutſkowna njeſpojoſnoſz, roſacze, ſtyſkoſcž w nuſy abo ſamo ſadwelowanje. Schtóž na cželo ſyje, budže wot cžela ſkaženje žnecž. Na cželo wſchak žane ſpuſhčenje njeje. Wſchitko cželo je kaž trawa, a wſchak cžlowiſka tražnoſcž kaž trawnia kwětka, trawa ſwjadonje a kwětka wotpadnje. Tohodla ſo namaſla tež telko njeradžených džecži, kotrež ſu prawy prut ſa ſtarſheju, telko ſkaženeje młodžiny, kotrež bjes mož a nadžije, do cžaſa ſraſa, do pſchichoda hlađa, a nima wjele wjazy wot živjenja wocžaſacž, telko njebožownych mandželſtow, hdež ſtaj mandželſkai ſebi mjes ſobu cžwila, telko ſestarjenych, kotsiž hiſhce nje- wěđa, na czo maja twaricž w živjenju a bjeſe wſcheye nadžije do pſchichoda woteberanja možow a živjenja pſchihlađuja! Tež někotryžkuli duſhakony abo bědny žněje netko płodny ſwojeho njeporjadneho živjenja, ſwojeje hrēſhneje požadliwoſcze, ſamo jeho džecži, bědne abo ſlabe, ſu ſnadž žně ſkaženja. Abo někotryžkuli ſloſtnik, ſe cžlowiſkeho ſwjaſka wuſtorežený, ſkorži ſa jaſtwinymi durjemi na ſhubjene a ſka- žene živjenje. Njemolcze ſo, Bóh ſo njeda ſa ſměch měcz

Bóh ſam rjeſnje: Ja tón Knjes, twój Bóh, ſym ſurowy Bóh, liž ſtarſich ſloſcze domačpytam na džecžoch hacž do ſiecžeho abo ſchtwórteho ſtawa. Wón njehloſta kaž ſemſki ſudnik, ale móže doſlo ſčerpliwoſcž wopokaſacž, ale wón tola ſudži a thloſta, hdyž wſchak luboſcž njeponhaſche.

Haj, naſyma twojeho živjenja pſchińdze. Myſliſh-li ſebi, ty młodý cžlowjeko, to hiſhce ma pola mje doſheje thwile,

wopomn, ſchtóž cži ſtarſhi praſi, ſo ſo kóždy lětdžežatſ two- jeho živjenja cži thětiſiho minje, a ſchtóž ſwiate piſmo praſi: „Naſche živjenje cžeka, jato bychmy precž leczili.“ A wopomn, ſchtóž ſo w młodych lětach, hdež ma cžlowjet najwjaſy cžaſa, a hdež je najložſho, ſo wobrocžicž, njeprózuje wo- dobre, drje ſměje ſczežka w poſdžiſtich lětach, hdež ſtaroſcž jeho wutrobu wobcžežuje, wolu a móz, ſo na lepschi pucž po- dacž. Snajmjenſha je to potom jara cžejko. Na cželo ſyje, paſ reka ſo ſjebacž a hdy by naſh cžaſ we ſwojej ſlepooſczi wužyw na cželo jako jenicžku mudroſcž ludžom podtykowaſ. Wěrmý tola radſho tomu, kiz je naſh cžlowjekow tak lubowaſ, ſo je ſwoje živjenje ſa naſh do ſmjerze daſ, ſo by naſh wu- moħl wot ſtaženža. Wěrmý tež jeho ſwěrnym japoſchtoſam a zyklej wučžbje ſwojeje duſhowneje macžerje, hiſhceſzijanſkeje žyrkwe: Schtóž na cželo ſyje, budže wot cžela ſkaženje žnecž!

2. Schtóž paſ na duſha ſyje, budže wot duſha žnecž wěczne živjenje. Bóh je duſha, wón ma ſpodobanje na tym, ſchtóž ſa duſha wukhadža, to wſchak je tež nadobny wužyw. W ſwiatej kſchczenizy ſym ſahe k jeho kraleſtwu a k duſhownemu živjenju powoſani, w pacžerſkej wučžbje abo pſchi Božej ſlužbje ſo ſa duſhownymi možami napjelnimy, ſo bychmy ſa pocžerjenja ſwiateho duſha ſtuklowali a duſhowne płody pſchinježli. Kotre to ſu? Sswj. japoſchtoſ Pawoł je nam mjenuje: luboſcž, wjeſeloſcž, mér, ſčerpliwoſcž, luboſnoſcž, wěra, cžichoſcž, pøočziwoſcž. Schtóž tajke płodny pſchinjež, toho živjenje je hódne, tón je mudry. Tón je ſpoſnaſ to jene, ſchtóž je nuſne. A je woprawdze pñcha a cžescž ſa kóždeho cžlowjeka. S tym wón nabýwa Bože ſpodobanje a tež cžescž a pſchipoſnacze pſched ludžimi; a hdy bychmu ludžo jeho po- božnoſcze dla hanili, woni maja ſamo wot ſo ſnutſkowne pocžeſzowanje pſched nim, woni jeho wobdžiwaja. To jeho živjenje wobohacži a poſlocži, to jemu dawa ſnutſkowny mér a radoſcž. Kat husto ſebi njewerjazn ſwět pſchi wſchej njewerje tola hiſhceſzijanſkych ſlužobnych bjerje; wón wě, na nich móže ſo ſkerje ſpuſhčecž, hacž na ſwětnje ſmyſlenych. Płodny duſha paſ maja ſwoju hódnoſcž, tež ſa tamny ſwět, wone ſu ſknopy ſa wěcznoſcž. Schtóž na duſha ſyje, budže wot duſha žnecž wěczne živjenje. Njeje to hódne wſcheye próžy? Tow na tutym ſwěcze pſches wěru a pocžerjenje duſha pſchiběracž na ſnutſkownym cžlowjeku a doſrawicž w dobrych pocžinkach, pſchezo pſchiběracž na dobrym poſnaczu a Boha ſeſnacž a ſo pſchezo bóle jemu dowěrič, w nuſy a njeſbožu bjes stracha bycž a wukhowanje pola Boha namakacž a w tamnym ſwěcze wěczne živjenje herbowacž! To wſcho je wjeſele, kotrež wěrjazn wužiwa a kotrež ſwět ſwojim džecžom dacž njemóže. Poſluchajcze, wň młodži, na duſha wužywacž to je najwjet- ſha mudroſcž. To wſchak je tež to, wo cžož młodý Salomon Boha proſhesche, a tohodla bu jemu tež derjeměcze a dolhe živjenje a bohatſtwo hiſhce pſchidate. Naſh Sbóžnik praſi: Pytaſcze najprjedy Bože kraleſtwu a jeho prawdoſcž, dha bu- dže wam wſchitko druhe pſchidate. Tohodla njedajcze ſebi pſchi cžinjenju dobreho woſtudžicž, pſchetož we ſwojim cžaſu budžecze žnecž bjes pſchestacž. Netko paſ je cžaſ wužywania. Tohodla njebudž leni! Tež wň dorosczeni, liž ſcze hižo dolhi cžaſ na duſha wužywali, njedajcze ſo wot mucžnoſcze pſche- wiacž, ale wutrajcze! Płodny budža rjane.

Rosžudne to praſhenje kóždeho cžlowiſkeho živjenja: Schto hiſhce wolicž? Wužyw na cželo a potom ſkaženje abo wužyw na duſha a potom wěczne živjenje? Wol prawje a to ſa cžaſom!

Reformaziski živjedžen.

W Sakskej pschede wšchém a tež druhdje žmy 31. oktobra žwyczili narodny džen wobnowjeneje kschecđijanskeje zyrkwe, kotrež evangeliku mjenujem. W Pruskej a druhdje žwyczimy jón dženja, njedželu po 31. oktobru a spominam na tamne sapocžatki s leta 1517 a scđehowazych a na wšho, khtož nětk w běhu tutých wjazn hacz 400 lét s toho nastalo je.

Pschci tym dže nam pschedzo sažo to pschedze pschińcz: so bychm tola nětkole tež w politiskim a hospodařskim živjenju měli muža Lutheroweho waschnja a Lutheroweje pobožneje žylnoſcze. Tak dolho hido pvtam s wobnowjenjom wobstejnoscžow, ale wono tu pschedzo hiščče nije. Tak dolho twarimy hido snowa, ale natwarili hiščče nicžo nježm, snajmjeňsha nicžo, khtož by naž mohlo spokojic. Nam po- brachuje muž Lutheroweho ducha a Lutheroweje wery.

Ale: njeprachuje nicžo wjazn a nicžo druhe? Nasch kraj a lud ma naž, kiz tu žmy, ma tebje, kiz ty tu žy. Ma won w tebi tajkeho pomoznika, kajkehož trjeba? Won nje- trjeba tajkeho, ktrnj s člowjeskej mozu a s člowjeskej mu- droscžu wšho dže polepsched a mischtrowacž a wobnowicž. Tjekich je jow tak došč. — Won nje trjeba tež tajkeho, ktrnj storžo a sdychujo, dwělujo a sadwelujo njewě khto, a tuž nicžo nježini sa polepschenje a wobnowjenje. Tež tajkich je jow hido wjaz hacz je dobre. — Won trjeba tajkich pomo- znikow, kotsiž s jažnym wóczkom spósnaja, khto je prawe a njeprawe, khto je dobre a njedobre a khto tu tuž je naj- nujsišche, a kiz to potom se wšchej žvěru a suboſču, s wěru a nadžiju, s próstwu a dobroprošchenjom cžinja, kóždy tam, hždže je stajeny. A tajki pomoznik móžes hdyž, haj dy- bisch hdyž, jeli so chzes hdyž něchtó, ktrnj je něchtó hódný w našim cžazu. Cžim wjaz tajkichle mužow a žonow našch cžaz směje, cžim prjedy budže tu to wobnowjenje, kotrež je nujsne, pschewjedžene a budže lěpje a lěpje. Je džě tola s wěru do Boha sapocžane.

Njech reformaziski živjedžen, ktrnj dženja dožwyczimy, jich wjele tajkemu rosmysłowaniu a roškudženju a cžinjenju woła a šudži!

Domachpytanje.

Wola naž ho hotowachu na wulke kermusche, tam k wje- čoru na wulke pschedwodženie.

Do Alsberga běhu pschihwatali žobotu, 25. oktobra, pschedwodžerjo s wulkimi žylami s bliska a sdala, s kraja a wu- kraja. 262 morwym, padnjenym na cžestnym polu džela, chžchmu požlednju cžescž wopokaſacž. Wožrjedž džela pod ſemju a na ſemi bě jich nahla žmjerč pschekhwatała. A hacz runje ho wězypwstojni dny dolho prázowachu a hiščče žo prožuja, pschicžiny namakacž, njebe to tola móžno. Se wšchej žwojej wědomnoſcju a wuczenoſcju ſteji tu člowjet psched hu- dancžlami a w ſpósnacžu žwojeje njemožy.

A s tamnymi žylami pschedwodžerjom žarowasche a žaruje žlyk kraj a lud, tež my. Psches žlyk prusti kraj ſwonjachu ſwonu wšchém zyrkwojow a wołachu žlyk lud na pschedwodženie a k nutrnemu wopominanju tých, kiz tak w džele ſa wšchém žmjerč namakachu. A potom rosnoschowasche psches žlyk němški a awstriški kraj, haj dokolo wołko ſemje radio, khtož bu tam w Alsbergu rěžane wot ſastupjerjom wšchnoſcžom, městow, ſwiaſtow, zyrkwojow pschi tutých dolhich ryntach kaſh- čow. Tež pschiroda bě ho tam woblella žarowanſki woblek: bě ſyma a ho deſchzowasche. Sswjatočna hudžba, wěnowana tutym rječam džela, rosnoschowasche ho po ſemi.

A tež tym ſranjenym tuteho wulkeho ſnjesboženja placža- chu žlowa a rěče a pschedza tuteje wulkeje žwjatocžnoſcze. A ihto by tež bycž mohł po žlykym ludu a kraju, kiz njeby psched, ſo wšchitz czi wuthowani wotkhorja a ho wahoja! A tym žarowazym a želazym placžachu tam nutrne žlowa a pschedza, tym ſawostajenym a wožyrocženym. S pschedzemi ſa nich ſjednocžichu ho žlubjenja žwérneho staranja a ſastarowanja. A ſe žlubjenjow bu tež hido ſkutl.

Ach ſo bychm nětk ſkónčicž ſmeli! Ale nježměny. Dyr- bimy ſapižowacž dalschu ſrudobu.

Hiščče njebe tak někotry dom ſ tamneje žwjatocžnoſcze, hiščče tamne kaſchče wšchě nje pothowane do rowow a hido žri nowa powjeſcz psches tamne wjeczorne trajiny podkopkow. W Saarfrainje njedaloko Saarbrückena je ho ſtało nowe wulke ſnjesboženje w podkopkach. Radio roſnjeſe tutu na- stržazu powjeſcz dale. Tak žlyšhachm hido žobotu wjeczor, ſo 90 hórníkow potrjehenyh. Poždjiſho ſhonichm, ſo je nje- ſbože hiščče wjetſche. Drje 100 a wjazn hórníkow namaka žmjerč.

Nowe ſta w žarowanju a želenju! Nowe ſta ſawostaje- nych, wožyrocženych! Požlednje powjeſcz wo tym tu hiščče nježju, hdyž tole pižam. So pak to wulke, traſhaze domach- pytanje, to ſacžuwamy wšchitz. A žmy jo ſacžuwali tež pschedewiſchém, hdyž njedželu w Božich domach tuto dwoje hórké domachpytanje a tých morwych wopominachm. „Schtó wě mój kónz, won ſnadž je bliſko!“

A wulki džel našich wožadov žwyczesche kermusch a žmědžesche ju žwyczicž w žwojich Božich domach a w žwojich ſtatolach w měrje a poloju — njech tež nje kermuschne wjedro tak někotremu ſadžewa, do kermuschneho Božeho doma pschińcz a na kermusch pschińcz. Wola naž tuto tak a tam pola tých k wjeczoru to tak! Njeje to to najmózniſche předowanje a wołanje, kotrež žylu wožadu kaž ſenotliweho wabi a woła, hicz a pschińcz k Božemu domej a ke Knjesej Božeho doma a jemu woprowacž džak a ſaplažicž žwój žlub, jemu žlužicž ſe wutrobu, s ertom, ſe ſkutkem. Haj, to je! A ſu wožadni a wožadny to ſrosumile? A budžea nětk po tym cžinicž w no- vym kermuschnym ſečze?

Tón Knjese domachpyta, niz tam jenož wjeczorne trajiny, ale runje tak žlyk kraj a lud, tež našch. Namaka naž won domach, domach w jeho domje?

To wjedro, kotrež dženja, tsecži džen kermusche pschedzo hiščče howri psches našche trajiny, — hdyž tole pižam — a ta wulka woda, kotrež pschedzo wjšche ſtupa, je tak rjez do- předowanje tuteho wulkeho předowanja domachpytanjow. My jo žlyšhimiž a cžujem. Tuž ſrosumimy jo kaž to tamne a cžinym po nim.

Domachpytanje! Hakele njedawno pižachm, ſo je to něchtó traſhaze ſa naž člowjetow, wjedzecž, ſo ho podenženja ženje — tak praji nam to ſnajmjeňsha našcha člowěſka mysl, — jene ſame ſa ho njeſtawaja, ale ſo ſo rune abo po- dobne podenženja, ſnjesboženja pschedzo dwójz ſtawaja. Tak bě to psched krótkim ſe ſnjesboženjomaj w powětſje: tam pola Parissa ſnjesboži jendželſka wulka powětrowa kódž — tu pola Drježdjan wulke lětadlo. A nětk tam w podkopkach. Dwě tak wulkej a ſtrýknej ſnjesboženi. Wonej nam ſnowa tuto naſho- njeje člowjetka wobkružatej, psched ktrymž člowjetkojo tak husto kaž psched hódańčlom ſteja, kotrež nje mózjeja ſhudacž, nad ktrymž ho džiwaja, psched ktrymž ho boja. Wjele je hido wo tym rěžane, pschedpytanje a pižane, ale roſjačnjenie a wujaznjene nicžo njeje a — drje tež ženje njebudže ſa naž

człowieków, dołhoż tu na jemi żmij, a to tohodla niz, dokelž to nicžo s nasheje semje njeje, ale wysche žaha. Czim khtunišo pak tohodla tajke domachpytanje sa naž, — sa naž wschęch, niz jenož sa śrudżene żwójbą, tež niz jenož sa potrjehenej krajinje, sa naž wschęch. A naž wschęch, kiz my tu nasdala stejimy, wabi a honi pshede wschém jena móz k tomu, so żo damy tež namakacž, hdnyž s Božim dopuščenjom tajke domachpytanja naž pytaju, to je dżakowanje sa Boże hnadne wobarnowanje. Tuž dżakujmy żo tež my, kiz my se żwojimi domami a żwójbami wukhowani a sdżerženi żmij, Bohu. Tuž budźmy a wostámy jemu tež żwerni w tutym czaſu, w kotrejż człowiekojo khorja wožebje tež na tej jenej khorosczi, na nježwérje!

Ruska a hody.

Hijo nětke ſapocžnu ruske bjesbózne ſwiaſki wojowarz pshecziwo hodam, a to na wscho mózne waschnje. Tak żo hižo nětke wo to staraju, so njebudže mózno, hodowny ſchtom kupicž. Pshedawania hodownych ſchtomow čzeja na kóždy pad se wschej khtnoscziu ſadžewacž. „Ruske lěžy dyrbja żo pshed nabožnym wurubjenjom ſchkitacž.“ Šchtóž tutu ſaſnju pshestupi, doſtanje 6 hacž 10 měžazow jaſtwa. Dale je tutym bjesbózny ſwiaſkam wo to czinicz, patoržizu wsche kſhesczijanske žwiatocznoscze kaſycz. Tohodla čzeja 24. deſembla ſ wulkimi cžrjódami wokolo czaħacž a wulke demonſtrazijs pshecziwo nabožinje wukhowacž.

Hacžrunje Russka, t. r. tute ſwiaſki a Sowjetmóznaſtwo, hižo telko lět pshecziwo nabožinje wojuje, wobžwědcža tole pshihotowanje na wojowarzje pshecziwo hodam a pshecziwo nabožinje dozyła, so je tež w tutej Russkej nabožina pshezo hiſhče wulka móz, móz, kotrejež żo żamo tuta Sowjetruska dowobaracž njemóže. Tohodla pyta wona pshezo ſažo ſa nowymi žredkami a pucžemi. Tak je n. psch. poſtajene, so wot 1. novembra wjazy żane kartki ſa żyrobu njedóstanu wschitz, kiz maja něhdże někak někto ſyrlwju czinicz. Tak wostanu wělo wschitz duchowni wot 1. novembra bjes tajkeje kartki, runje tak pak tež kantorojo, wudawarjo a dopižowarjo zyrlwiskich ſpižow, wumělzy, kiz ſa tajke abo hewak ſa żyrkej dželaja. A niz jenož woni, ale tež jich żwójbą ſu ſ nimi żobu potrjeheni.

Tu dyrbimy wjedzecž, so je w Russkej ſaſtaranje ſ jědu někak tak na kartki ſaradowane kaž pola naž w ſnatym czežkim czaſu. Kakt kruće potom tajke pothloſtanje, so żo kartka woſmje, je, to cžim lepje ſrožumimy.

Zyrkej a stat.

W němſkim žejmje ſu mjes wotpóžlanzami ſczechowazny evangelijsk fararjo: w němſkonazionalnej stronje: farar D. Koch-Deynhaſenſki, pshedkýda Westfalskeje synody a tachantſki predař D. Doebring-Barlinſki; w „Christl.-ſozialer Volksdienſt“: ſozialny farar D. Mummi-Barlinſki, farar Schmidt-Bochumſki a farar Schmidt-Leutershausenſki ſ Badenſteje.

Arzbifkop Söderblom, tež cžitarjam naſheho ſopjeńka derje ſnaty wjednik niz jenož ſchwedſkeje zyrlwje, ale lutherſkeje zyrlwje naſheje ſemje, je po zyłym žwercze ſnata wožoba a tohodla niz wschitkim luby. Dokelž ſo tak po runym pucžu ničo pshecziwo njemu njemóžeja czinicz, pytaja kſchiwe pucže. Tak ſu na to pshichli, wudawacž, ſo je arzbifkop Söderblom kſhczenny Žid a ſo je prjedy Nathan rěkal. Ale tajke že maja kſchej nosy. Won rěka drje Nathan Söderblom abo ſ zyłym mjenom Lars Olof Jonathan Söderblom, ale ſe Ži-

damy nima won po žwojim pothadze ničo czinicz; won je Schwejda cžisteje ſchwedſkeje krwě; jeli ſo by w nim druheje krwě bylo, by to jenož finniſka być možla, dokelž je wokolo 1700 jedyn ſ jeho předownikow w Finniskej ſ fararjom był. Hewak ſu jeho předownizy ryſy ſchwedſzy burjo abo fararjo w Schwedſkej. Težo nan bě ſchwedſki farar. Staroſałoňske mjenia džecžom dawacž je we wěſtych czažach a we wěſtych kruhach psherezo ſažo waschnje kſhesczijanskich starſtich bylo.

— Nowe ſpěwarſte. Evangelika zyrkej Małopolskeje bě 1829 wobſamkyła, nowe ſpěwarſte ſhotowicž a pſchijecž. Nowe ſpěwarſte ſu nětk hotowe. Totalne ſu něhdże 80 lět wožadam žlužile. To je tak prawje ſa reformaziſki žwiedzeń pſchihódna powěſcž. Myſklimy ſebi tola ſwetscha, ſo je we Pólskej wscho katolske. Ale tam njeje jenož tuta Evangelika zyrkej Augsburgskeho wěruwūſnacža Małopolskeje, tam je tež Unirtska evangelijska zyrkej. Kotraž ma žwoje ſtriedzilſczo w Póſnanju.

Wſchelake ſ blisſa a daſoſa.

— Pſchihodny ſchtwórt 6. naſymniſa dop. 1/210 hodž. budže ſerbſka hlowna predařska konferenza w Sſerbſkim Domje w Budyschinje.

— S Budyschina. „Sſerbſke Nowiny“ woſjewjeja tu ſwjeſtelazu powěſcž, ſo je Budyske woſrjeſne hejtmanſtwo ſa ſtuńiſchenje noweho ſerbſkeho ſchulſkeho ſpěwnika 1000 hr. pſchiswoliſo. S tym ſo placzisna ſa ſeſhiwko wo 20 pj. ſniži. Knížka ſa prěnje 4 ſchulſke lětniki je hižo hotowa a móžesč ju pola ſsmolerjez knihařne ſa 60 pj. doſtacž. — Tež my rad w naſhim ſopjeńku tutu powěſcž ſapiſzujemy a žobu wschinoſczi džak wuprajmy ſa tutu pſchipomož ſakſkeje wschinoſcze.

S Krjebjie. Naſtróžaze a porażaze njeſbožo je naſchu wožadu, wožebje naſhich fararjez, domachpytało. Naſcha fara ie ſo wotpalila. S Božej pomozu bu fararjez žwójba, kotrež bě hižo we wulkim straſche, wumožena. Tež zyrlwiske knihi ſu wukhowane. Ale hewak je jara wjele ſchłodny naſtało, wožebje tež ſ tym, ſo žo drohotna knihowna naſheho knjeſa fararja ſnicži. Žyla wožada je naſtróžana ſ tutym czežkim podenđenjom, kotrež ju kaž fararjez žwójbu tak nahle je potrjehilo.

S Krjebjanskeje wožady. Njedželu 2. novembra žwiecziſmy ſ druhimi wožadami žobu reformaziſki žwiedzeń, kotrež čzemý tež na jeho dnju, 31. oktobra, wožebje žwiecžicž we žwiedzeńſkej Božej žlužbje, kotrež ſo w 9 hodž. ſapocžnje ſa džecži a doroszennych. 2. nov. budže w 9 hodž. němſka a 1/211 hodžin ſerbſka Boža žlužba. — Pacjerſka wucžba ſa naſhe pacjerſke džecži je ſo ſapocžaka. Njech Bóh da, ſo je wuhotujiemy ſa dobrych, žwernych kſhesczijanow. Tajkich trjeba naſh cžaſh kſmjerč nuſnje. — Naſhe žónſke towařſtwu wobdzeliſhu ſo ſe 37 žobustawami pſchi woſrjeſnym žwiedzeńju žwojeho woſrjeſnega ſwiaſka, kotrež ſo w Keula wotmě. Dotohu bě ſebi žónſke towařſtwu ſa Nowu Wjeſ ſe 39 žobustawmi ſ autom do Budyschina dojelo, kaž w lěcze Krjebjanske žony. Je ſo jim jara ſpodobało a pſchi pěknej ſabawje je ſo im w Budyschinje kaž dužy po pucžu jara lubiło.

S Lubija. Džen 13. novembra ſhromadži knjeſ ſuperintendent Franta hiſhče ras duchownych žwojeje eſorije do eſoralneje konferenzы, předy hacž potom eſoriju na pshezo wopuſczeſti, ſo by ſo do Plawna pſchegydlit. Dwaj ſajimalej pſchednoſtkaſtaj ſtej mjes druhim ſa tutu ſhromadžiſnu poſtajenej.